

Ja ho veieu

És ben sabut que alguns verbs del segon grup presenten, en les formes del subjuntiu i de l'imperatiu, una g (o el grup sc) irregular, cosa que origina algunes vacil·lacions i incorreccions. Els manuals de gramàtica normativa i els llibres de llenguatge solen incloure algunes regles pràctiques, fàcils de recordar, que intenten de resoldre les dificultats de l'ús d'aquestes formes i que permeten d'evitar aquelles que es consideren incorrectes. Mai no es deixa de dir, per exemple, que els dubtes que pugui originar l'ús de les formes de segona persona del plural de l'imperatiu i del present de subjuntiu, que són, de bon tros, els més freqüents, es poden resoldre fàcilment amb la guia segura de les formes de segona persona del singular. Així, si diem, per exemple, *Beu aigua, Encén el foc o Vine aviat*, hem de dir, anàlogament, *Beveu aigua, Enceneu el foc i Veniu aviat*, però si diem *Digues la veritat, No vinguis tard o Vol que ho treguis*, hem de dir també *Digueu la veritat, No vingeu tard i Vol que ho tragueu*. El verb *veure*, amb formes dobles en l'imperatiu (*ves i veges, veieu i vegeu*), no és cap excepció a aquesta norma: si diem *Cal que ho vegis* hem de dir també *Cal que ho vegeu* (i no *Cal que ho veieu*).

Tots aquests dubtes possibles, però, són propis únicament de les formes d'imperatiu i de subjuntiu, en què apareix aquesta g irregular, i no afecten les formes del present d'indicatiu, exemples d'aquesta irregularitat. Tanmateix, sentim que uns actors de teatre diuen clarament *Ja ho vegeu*, amb una forma de subjuntiu, *vegeu*, en lloc de la forma d'indicatiu *veieu*, incorrecció totalment desconeguda en el llenguatge col·loquial i quotidià. Es tracta, sens dubte, d'un cas d'ultracorrecció, originada, segurament, per la pronúncia correcta de la forma adverbial *ja*. Normalment, a Barcelona (i en una bona part del català oriental), es diu "*Ja*" ho veieu. La correcció de *ia* per *ja* deu haver emmenat, paral·lelament, la de *veieu* per *vegeu*, amb què la incorrecció que es comet és certament més greu que la que s'ha volgut evitar. És un fet anàleg al dels locutors que, posats a dir *Ja vénen, Ja ho sabia o Ja plou*, pronunciant l'adverbi *ja* amb el so normal de g-j, en lloc de "*Ja*" *vénen*, etc; diuen també "*Ja*" molta gent o "*Ja*" un amic nostre, en lloc de *Hi ha molta gent i Hi ha un amic nostre*. En tots dos casos es tracta d'incorreccions molt lamentables, sense la més mínima raó que les pugui justificar.

Albert Jané